

LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

Rugsėjo mėnesį išduoti leidimai naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes šioms įmonėms:

- UAB Klasmann-Deilmann Šilutė
- UAB „Prima Parte“
- UAB „Detalus planas“

Leidimai tirti žemės gelmes

Rugsėjo mėnesį leidimų tirti žemės gelmes turėtojų skaičius – 138.

ŽEMĖS GELMIŲ REGISTRAS

Žemės gelmių ištekliai

Rugsėjo mėnesį buvo patvirtinti 2 telkinių ištekliai:

- Šilalės rajono DŽIAUGĖNŲ žvyro ir smėlio telkinio ištekliai
- Vilkaviškio raj. DUONELAIČIŲ smėlio ir žvyro telkinio ištekliai.

Žemės gelmių tyrimai

Rugsėjo mėnesį registruoti 72 žemės gelmių tyrimai.

GEO AKTUALIJOS

Spalio 9 d. knygos „Lietuvos šaltiniai ir versmės: Žemaitijos nacionalinis parkas“ pristatymas. (Žemaitijos nacionalinis parko direkcija, Plateliai, Didžioji g. 22).

Lietuvos geologijos tarnybos specialistai, lydimi Žemaitijos nacionalinio parko direkcijos darbuotojų tyrė daugiau ar menčiau žinomas versmes, aprašė jų formavimosi ypatu-

TEISĖS AKTAI

2014 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1044 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. 299 „Dėl Angliavandenilių išteklių naudojimo konkurso nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (TAR kodas 2014-13620)

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9aa34ff04ace11e4a8328599cac64d82>

2014 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1045 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 7 d. nutarimo Nr. 849 „Dėl Angliavandenilių išteklių naudojimo konkurso komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“ (TAR kodas pakeitimo 2014-13619)

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e41e58f04ace11e4a8328599cac64d82>

mus, įvertino šaltinių vandens cheminę būklę. Šio leidinio tikslas – supažindinti visuomenę su esamomis šaltinių susidarymo schemomis, jų klasifikavimo principais. Leidinyje pateikta pakankamai detali informacija apie 30 šaltinių ir šaltiniuotų vietų būklę, galimybę juos pritaikyti lankytojams. Paskutinių tyrimų metu (Lietuvos vandens telkinių būklė..., 2011) apskaičiuota, kad į gruntinius vandeninguosius sluoksnius infiltruoja iki apie 17,5 mln. m³ vandens per dieną. Apie 68 proc. (11,85 mln. m³/d) įsifiltravusio vandens sudaro požeminį nuotekį, „maitinantį“ upes ir ežerus. Spūdinio (artezinio) vandens ištaka į paviršinius vandenius per sluoksnį dengiančius vandeniui silpnai laidžius darinius sudaro apie 0,5 mln. m³/d, o ištaka paviršinio vandens telkinių slėnių šlaituose siekia 0,1 mln. m³/d.

Programa

Spalio 6 d. Lietuvos geologijos tarnyboje buvo skaitoma Temple universiteto (Filadelfija, JAV) profesoriaus Ilya V. Buynevich paskaita „Geologiniai eolinio smėlio invazijų pėdsakai pakrantėse: nuo Lietuvos iki Amerikos“ (*Geological Record of Aeolian Sand Invasion in Coastal Regions: from Lithuania to the Americas*).

Spalio 2 d. Lietuvos geologijos tarnyboje vyko seminaras „Geologinio

M 1:50 000 kartografavimo 50 metų rezultatai ir perspektyva (GK 50)“. Seminare buvo pateikti naujausi kartografiniai darbai, aptartos geologinio kartografavimo plėtros perspektyvos. [Plačiau](#)

• Lietuvos geologijos tarnyba parengė Vakarų Lietuvos geologinių lūžių žemėlapi. [Plačiau](#)

• Lietuvos kuro durpės – ekonomikos ir energetinio saugumo stiprinimui.

2014 metų gegužės mėnesį Europos Komisijos paskelbtame komunikate ES parlamentui ir tarybai vienais iš svarbiausių prioritetų laikoma energijos šaltinių diversifikavimas, energijos taupymas. LGT siūlo atkreipti dėmesį į vietinius atsinaujinančius energetinius išteklius – kuro durpes. Durpės yra 10% kaloringesnės ir 20% pigesnės nei mediena. Investavus į gamybos plėtrą galima būtų pasiekti 300–350 tūkst. t (0,9–1,1TWh) metinę gavybą. Ši žaliava pagerintų nacionalinę ekonomiką, prekybos balansą ir energetinį saugumą, suteiktų galimybes gauti pajamų vietos bendruomenėms, sukurtų nutolusiuose rajonuose naujų darbo vietų, padėtų išvengti biokuro rinkos koncentracijos, pagerintų konkurencinę aplinką ir būtų vienas iš šilumos kainų stabilizavimo įrankių. [Plačiau](#) (*Nukelta į 2 psl.*)

NAUJIENOS

Naftos kainos

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina 2014-10-07 siekė 89,37 JAV dolerių už barelį (kaina 2014-09-08 siekė 97,00 JAV dolerių už barelį) <http://www.opec.org>

The Geological Society of London

Naujienlaiškis Nr. 243

<http://www.mynewsletterbuilder.com/email/newsletter/1412172099>

Naujienlaiškis Nr. 242

<http://www.mynewsletterbuilder.com/email/newsletter/1412160941>

Naujienlaiškis Nr. 241

<http://www.mynewsletterbuilder.com/email/newsletter/1412151863>

The Geological Surveys of Europe (EuroGeo Surveys)

<http://www.eurogeosurveys.org/>

The European Geothermal Energy Council (EGEC)

Rugsėjo mėn. naujienlaiškis

<http://egec.info/wp-content/uploads/2014/10/EGEC-Newsletter-September-2014.pdf>

Tarptautinė geomokslų sąjunga

(IUGS) <http://iugs.org/>

(IUGS-GEM) <http://www.iugs-gem.org/>

The European Association for the Conservation of the Geological Heritage (ProGEO)

<http://www.progeo.se/>

PanGeo informacija apie geologinius pavojus

<http://www.pangeoproject.eu/>

Science for a Better Future of the Baltic Sea Region (BONUS)

Naujos publikacijos ir naujienlaiškiai

<http://www.bonusportal.org/publications>

Coastal & Marine Union (EUCC) magazine

<http://www.eucc.net/coastalandmarine/>

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (VSTT) prie Aplinkos ministerijos

www.vstt.lt

- [Papildės apylinkių lobiai](#)

Aplinkos ministerija

- [Teritorijų planavimo procedūros nuolat paprastinamos](#)

SKALŪNINĖS DUJOS IR APLINKA

- [Butkevičius apie „Chevron“ pasitraukimą: jei ne ši, tai ateis kita kompanija](#)
- [Tinklaraštis apie skalūnų dujas: http://skalunudujos.info/~new/](#)
- [The Geological Society Shale Gas and Fracking](#)
- [Natural Gas Europe http://www.naturalgaseurope.com/category/shale-gas](#)

ĮDOMYBĖS

- [Iš labai arti: stulbinantis vulkano išsiveržimas Islandijoje \(Video\)](#)
- [Prie Guamo įvyko 7,1 balo žemės drebėjimas](#)
- [Japonijoje - stiprus žemės drebėjimas, Tokijuje svyravo pastatai](#)
- [Vadovėlius apie ugnikalnius gali tekti perrašyti](#)
- [Atrastos žolėdžio fosilijos gali perrašyti žinduolių evoliuciją](#)
- [Aptiktos neaiškaus, už dinosauros senesnio padaro fosilijos](#)

GEO AKTUALIJOS (Atkelta iš 1 psl.)

• Geoterminės energijos sistemos turės būti registruojamos ir saugios

Lietuvos Respublikos Seimas 2014 m. birželio 19 d. priėmė Žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymą (Nr. XII-960). [Plačiau](#)

• Apie gintaro išteklius ir jų naudojimo perspektyvas

Rugsėjo 24 d. LGT vykusiame seminare „Gintaro gavybos Kuršių mariose galimybės“ pranešėjams išsakius visus teiginius, paaiškėjo, kad gintaro gavyba Kuršių mariose būtų galima jei ji nepažeistų Kuršių marių hidrologinio režimo ir nepakenktų saugomoms biologinėms vertybėms. Tačiau vadovaujantis PAV įstatymo nuostatomis turi būti atlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, o kadangi darbai bus vykdomi „Natura 2000“ teritorijoje, turi būti nustatytas ir gintaro gavybos poveikio reikšmingumas „Natura 2000“ teritorijoms. Jo nuomone, labiausiai tikėtina, kad gintaro gavybai bus reikalaujama atlikti privalomą poveikio aplinkai vertinimą. Be to, gintaro gavyba Kuršių mariose gali būti ribojama nuo

balandžio 20 d. iki liepos 15 d. ir nuo rugsėjo 1 d. iki spalio 31 d. [Plačiau](#)

• 10 metų po 2004 m. rugsėjo 21 d. Kaliningrado žemės drebėjimų

2004 m. Kaliningrado žemės drebėjimai, privertė naujai pažvelgti į anksčiau beveik visiškai aseisminiu laikytą pietinės Baltijos regioną ir įtakoję seismoginių stebėjimų ir tyrimų pakylėjimą į naują kokybinį lygmenį visame rytiniame Baltijos regione. Lietuvos Vyriausybė atkreipė dėmesį į šias problemas. Modernizuotas IAE seisminis tinklas, LGT specialistai parengė ir publikavo keturis mokslinius ir mokslo populiarinimo straipsnius, surengta tarptautinė mokslinė konferencija „Baltijos regiono ir gretimų teritorijų seismingumas ir seismologiniai stebėjimai“. [Plačiau](#)

• Nuotraukų konkursas „Europa mano regione“

Šią vasarą vyko nuotraukų konkursas „Europa mano regione“. Viskas, ko reikėjo – pateikti nuotrauką, kurioje būtų matoma, kad projektas finansuojamas Europos Sąjungos regioninių fondų lėšomis. Viena iš nuotraukų konkurso nugalėtojų yra Lietuvos geologijos tarnybos Žemės gelmių išteklių skyriaus vyr. specia-

listė Kristina Griguolė. K. Griguolės nuotrauka vaizduoja Lietuvos geologijos tarnybos įgyvendintą elektroninių paslaugų modernizavimą.

<https://www.lgt.lt/epaslaugos/>

E-paslaugos. K. Griguolė, 2014

NAUJI LEIDINIAI

Geologijos akiračiai = Horizons of Geology: Lietuvos geologų sąjungos žurnalas / ats. red. V. Balrūnas; Lietuvos geologų sąjunga. – 2014. – Nr. 3.

Sėlių žemės geologinio paveldo paslaptys / Kadūnas K., Gedžiūnas P., Mikulėnas V., Guobytė R.; Lietuvos geologijos tarnyba. – Vilnius: LGT, 2014. – 36 p.: iliustr.

http://www.lgt.lt/images/LGT_leidiniai/seliu%20krastas.pdf